

‘Ik zie nog zijn dienstrooster voor me’

Diederik Samsom (37) is Kamerlid voor de PvdA sinds 2003. Hij bracht zijn jeugd door in Leeuwarden, waar zijn vader internist was en zijn moeder fysiotherapeut. Na het gymnasium studeerde Samsom technische natuurkunde aan de TU Delft. Van 1995 tot 2001 werkte hij bij Greenpeace.

TEKST **RUTGER VAHL**

FOTOGRAFIE **ED VAN RIJSWIJK**

Ze hebben een succesvolle carrière als acteur, politicus, schrijver of tv-presentator, en hebben daarnaast één element uit hun jeugd met elkaar gemeen: ze komen allemaal uit een medisch nest. In deze nieuwe reeks vertellen bekende Nederlanders hoe het was om als kind van een tandarts, internist of chirurg op te groeien, en welke invloed dit had op hun loopbaan. Volgende aflevering: Xaviera Hollander.

“Twee kinderen op het gymnasium. Vioolspelend de zondag door. Een Saab voor de deur. Betrokken bij alle goede doelen die je kunt bedenken en zelf niets tekortkomen. In welk opzicht waren wij niet het typische artsengezin? De Harlingerstraatweg in Leeuwarden, veel hogeropgeleiden en tweeverdieners. Ik realiseerde me dat we bevoorrecht waren, maar vond het ook normaal. Zoals wij waren, was de hele buurt.

Mijn vader was internist in het Bonifatius Hospitaal en letterlijk in de voetsporen getreden van zijn eigen vader. Die had als internist doorgewerkt tot zijn 72ste, tot zijn zoon uitgestudeerd was en zijn plek in de maatschap kon overnemen. Van thuis herinner ik me vooral de geheimtaaltelefontjes: ‘Met Samsom... Doe maar een halve liter hemoglobine... Ik kom er zo aan...’ En dan stapte ‘ie weer op zijn fiets. Mijn vader werkte lange dagen. Als hij tussen de middag thuiskwam om te eten, gebeurde dat in een razend tempo. Ik zie nog het dienstrooster voor me. Daar stond zijn naam echt enorm vaak op. Hij was een van de twee nierspecialisten en had dus om het weekend dienst. Alleen de longarts had het slechter, want daar was er maar één van in het ziekenhuis.

De opvoeding kwam grotendeels neer op mijn moeder. Ze was opgeleid als fysiotherapeut, maar stopte met werken toen er kinderen kwamen. Na een paar jaar pakte ze haar vak weer op en werd fysiotherapeut in een dagverblijf voor gehandicapte kinderen. In de zomer kwam een diep zwakzinnig meisje bij ons in huis zodat haar ouders op vakantie konden. Dat maakte diepe indruk op mij. Mijn moeder ontwikkelde zich tot kinderfysiotherapeut en opende een praktijk aan huis. Jaren later werd mijn dochter geboren met een hersenafwijking waardoor haar motoriek gestoord is. Het beroep van mijn moeder kwam ineens heel dichtbij. Dat vond ze zelf ook. Ben ik nu oma of therapeut, heeft ze weleens gezegd toen mijn dochter kwam logeren.

Mijn ouders hadden de filosofie: tot je twaalfde vertellen we wat wel en niet mag, daarna is het je eigen verantwoordelijkheid. We werden dus erg vrij gelaten. In het weekend zat ons huis vol met vriendjes die ook weleens zelf wilden bepalen hoe laat ze thuiskwamen. Een gezellige bende. Ik heb de vrijheid nooit misbruikt, niet uit braafheid maar omdat ik als tiener fanatiek begon te waterpoloën. Doordeweeks stond ik om vijf uur op om te gaan trainen. In het poloteam zat ik met jongens die het minder hadden getroffen dan ik. Hun ideaal was werken op de vliegbasis, voor hen de beste garantie op een vaste baan en een zeker inkomen. Het plaatste mijn wat luxe antimilitarisme in een ander daglicht.

Aan de eettafel hadden we veel discussies. Die werden beslecht met de Winkler Prins. Over politiek ging het weinig, al was er wel betrokkenheid. Toen er eind jaren tachtig een specialistenstaking was, hebben we mijn vader min of meer verboden daaraan mee te doen. Staken omdat de tweede hypotheek voor je rieten dak in gevaar komt, dat vonden wij een gotspe. Daar was hij het wel mee eens, geloof ik. Het leidde tot een verwijdering met de Landelijke Specialisten Vereniging waarin hij voordien actief was geweest.

Mijn vader wilde aan het eind van zijn carrière minder gaan werken. Maar dat was onbespreekbaar voor zijn collega's. Niet te geloven: dat is nog maar tien jaar geleden.

Ik heb nooit arts willen worden. Al snel zat ik op het spoor van de natuurkunde. Mijn oudste zus is huisarts geworden. Terugkijkend heb ik een angstaanjagend onbezorgde jeugd gehad. De politicus en persoon die ik nu ben, zijn bijna volledig gevormd in de jaren tot mijn achttiende. Wat ik van mijn ouders heb meegekregen is onbezorgdheid, eigenwaarde, een ruimdenkende blik en verantwoordelijkheidsgevoel. Was zo'n bevoorrechte jeugd gecombineerd geweest met bekrompenheid, dan zou ik wellicht een heel ander persoon zijn geworden.”

“TERUGKIJKEND HEB IK EEN ANGSTAANJAGEND ONBEZORGDE JEUGD GEHAD”

